Conselleria d'Educació
i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat
del Sistema Educatiu

Abril-Maig 2026

Avaluació externa curs 2025-2026
6è d'educació primària

Competència en comunicació lingüística en llengua catalana

MODEL 2

Nom i llinatges: _____

Centre: _____ **Grup:** _____

Instruccions

- Per fer la prova utilitza un bolígraf **blau** o **negre** no esborrable.
- No facis servir cap corrector (líquid, cinta…).
- Has de contestar **totes** les preguntes seguint l'ordre en què apareixen a la prova. Si no saps respondre alguna pregunta, pots passar a la següent.
- En aquest model hauràs de **respondre** de la manera següent:

A. marcant ☒ **l'opció** correcta/marcant ☒ **l'opció** correcta a cada apartat.

☒ A. ☐ B. ☐ C. ☐ D.

B. marcant ⊗ les **opcions** correctes.

⊗ A. ○ B. ○ C. ⊗ D. ○ E. ○ F.

- Si t'equivoques, omple tot el requadre ■ o tot el cercle ● i marca de nou la resposta correcta amb una **X**.
- Si vols marcar de nou una opció ja descartada, encercla-la (■).

C. escrivint la resposta correcta:

✍ El text diu que…

D. marcant si les afirmacions són vertaderes (**V**) o falses (**F**) amb una **X**. També pot aparèixer l'opció de sí (**Sí**) o no (**No**); o altres.

	V	F

E. escrivint ✍ als espais buits.

Completa ✍ la frase següent.

_____ _____

F. marcant ☒ **l'opció** de resposta correcta i justificant la teva resposta.

☐ A. Sí

☒ B. No

Per què? ✍

Perquè...

_____

G. unint ✕ amb fletxes quan l'enunciat demana que relacionis columnes.

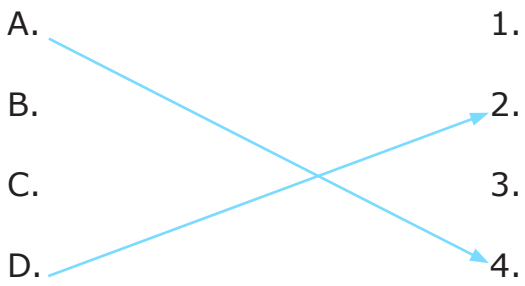

La **PART 2** (expressió escrita) és per escriure la redacció final. Si necessites fer una planificació del text que has d'escriure, pots utilitzar l'espai indicat amb el nom ***planificació***.

- Recorda que només pots escriure la teva resposta dins l'espai que marca el requadre de color.

Comprensió oral

Àudio: IB3. *El vitrac saxicola rubicola*. Capítol BB-1 (2025). IB3 a la carta.

1. **Completa** ✍ la frase amb la **paraula** adequada.

En el _____d'avui xerrarem d'un _____ que _____en _____oberts.

0-1-2

2. Digues ☒ si les afirmacions següents són **vertaderes** (**V**) o **falses** (**F**).

Aquest àudio...	**V**	**F**
...té un emissor que és periodista esportiu.		
...pot ser un programa de ràdio o de televisió.		
...està pensat per a persones interessades en l'estudi de les aus.		
...fa servir un llenguatge entenedor i explica les paraules complicades.		

0-1-2

3. Marca ☒ **l'opció** correcta.

El **tema** d'aquest **àudio** és...

☐ A. ...les característiques del vitrac.

☐ B. ...els tipus d'ocells de les Illes Balears.

☐ C. ...els tipus d'ocells amb colors críptics.

☐ D. ...les característiques dels ocells de les Illes Balears.

4. Marca ☒ **l'opció** correcta a cada apartat.

Aquest **àudio** té una **estructura** d'introducció...

☐ A. ...narració i exemples...

☐ B. ...narració i tancament...

☐ C. ...descripció i tancament...

☐ D. ...descripció i característiques...

...**perquè**...

☐ 1. ...descriu amb detall el vitrac.

☐ 2. ...conta una història d'un vitrac.

☐ 3. ...posa exemples de molts tipus de vitrac.

☐ 4. ...explica com és el vitrac i fa una reflexió final.

0-1

5. Marca ☒ **l'opció** correcta.

Els vitracs s'aturen a...

☐ A. ...les roques.

☐ B. ...llocs elevats.

☐ C. ...les branques.

☐ D. ...les superfícies planes.

6. Quines **imatges** creus que poden acompanyar aquest **àudio**?

Marca ⊗ les **opcions** correctes.

(**3** opcions correctes)

◯ A.

◯ B.

◯ C.

◯ D.

◯ E.

◯ F.

0-1-2

7. Per què s'utilitzen **efectes sonors** a l'àudio?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

Per...

- ☐ A. ...fer-lo més divertit.
- ☐ B. ...substituir el narrador.
- ☐ C. ...captar l'atenció de l'oient.
- ☐ D. ...ajudar a entendre el contingut.

8. Quin és **l'objectiu** d'aquest àudio?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

- ☐ A. Definir la paraula vitrac.
- ☐ B. Despertar l'interès sobre l'estudi dels ocells.
- ☐ C. Informar sobre un ocell que viu a les Illes Balears.
- ☐ D. Informar sobre els tipus d'ocells que viuen als espais lliures.

9. Quin animal té les **mateixes característiques** que el **vitrac**?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

☐ A. **Pingüí emperador (*Aptenodytes forsteri*)**

- Ambdós sexes tenen el mateix color i mida.
- Comparteixen les tasques de criança dels pollets.

☐ B. **Dofí (*Delphinidae*)**

- No hi ha diferències evidents en l'aspecte extern entre sexes.
- Les diferències són més conductuals o fisiològiques.

☐ C. **Tortuga marina (*Caretta caretta, Chelonia mydas...*)**

- Mascles i femelles tenen el mateix aspecte fins a l'edat adulta.
- Les diferències són subtils, com la longitud de la cua.

☐ D. **Pinsà comú (*Fringilla coelebs*)**

- El mascle té tons blaus i vermellosos.
- La femella és de color marró clar, molt més discreta.

10. Per quins **motius** podem dir que aquest **àudio** és **adequat** per al públic infantil?

Marca ⊗ les **opcions** correctes.

(**3** opcions correctes)

- ◯ A. Fa servir renous i músiques alegres que criden l'atenció.
- ◯ B. Dona la informació de manera clara, amb bona entonació i bon ritme.
- ◯ C. Fa servir un llenguatge molt adaptat als infants amb paraules que tothom entén.
- ◯ D. Explica el significat de les paraules tècniques com per exemple què vol dir *críptics*.
- ◯ E. El locutor fa servir un to de veu infantil i animat perquè els infants el trobin divertit.
- ◯ F. El contingut està ben organitzat, segueix un fil lògic i té pauses perquè es pugui entendre.

0-1-2

Lectura 1

—Tres, dos, un… Som-hi!

En Manel, l'Eva, la Teresa i jo acabem l'exercici sense gaire dificultats. Això sí, en acabar ens tirem a terra per intentar recuperar l'alè. Des de la nostra posició, observem en Yen, que lluita per no quedar últim, contra les pròpies forces i contra el noi que ens ha avisat abans a la fila. Sembla que el noi s'avança, però en Yen fa un últim esforç, fa cara de velocitat i, quan sembla que és a punt de perdre, es llança en planxa contra la línia final.

—Uf! Diria que heu quedat empatats a l'últim lloc, de manera que haureu de repetir-ho tots dos.

Just en aquell moment, en Yen s'agafa a una paperera i comença a vomitar. Els Guardians de l'Anella correm a socórrer-lo.

—Tio, has de parar de berenar Doritos —li dic, en observar les farinetes que acaba de treure.

—Vinga, podeu anar al lavabo a beure una mica d'aigua, i us perdono la repetició —concedeix la Sofi, donant mostres de tenir una miqueta de cor dins del pit.

Després d'una estona d'exercicis una mica més pausats, per fi ens reuneix al cercle, com ja és costum.

—Estic molt contenta amb tots vosaltres. Massa i tot, diria. Tant, que l'entrenament d'avui encara em resulta insuficient i no em veig capacitada per escollir els dotze que tindreu fitxa. He pensat que podríem quedar aquí dilluns vinent perquè feu un partit, després del qual, aquesta vegada sí, us notificaré qui es queda i qui ho haurà d'intentar la temporada vinent —acaba la Sofi.

Ens acomiadem d'ella i dels altres companys amb la sensació que ja tenim cruiximents. Miro el rellotge del marcador del pavelló. Però quan ja anem camí dels vestidors, la Sofi crida la Teresa i l'Eva.

Lectura 1

—No sé si us n'heu adonat —els diu la Sofi mentre els posa una mà a l'espatlla a cadascuna—, però sou les úniques noies de l'entrenament. Sabeu què significa, això?

—Que som unes valentes? —pregunta la Teresa.

—Que som un exemple a seguir? —afegeix l'Eva.

—Bé, sí, això és cert. Però el que significa realment és que, per desgràcia, no puc quedar-me amb vosaltres a l'equip, perquè som un club federat i no estem inscrits en cap lliga mixta. Teníem l'esperança que s'hi presentessin molts nois i moltes noies, i han vingut molts nois…, però només vosaltres dues, de manera que no hi haurà equip femení de la vostra edat en aquest club. Ho sento molt.

A la Teresa li cau l'ànima als peus.

Lolaso, Pablo. (2025) *Enzo Brown. Boig pel bàsquet. Un destí en joc*. Penguin Random House.

11. Relaciona cada **paraula** amb el **tipus** de **prefix o sufix** que l'ha creada.

Relaciona amb fletxes les dues columnes.

Paraula	**Prefix o sufix**
A. paperera	1. Sufix per formar derivats diminutius.
B. miqueta	2. Sufix que serveix per formar paraules derivades de verbs.
C. insuficient	3. Sufix que indica lloc o recipient derivat del nom d'una cosa.
D. vestidor	4. Prefix que serveix per formar el contrari d'una paraula.
E. entrenament	5. Sufix que indica un lloc derivat del nom d'una cosa.

0-1-2

12. Quina **imatge** reflecteix l'emoció de la frase feta ***li cau l'ànima als peus***?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

☐ A.

☐ B.

☐ C.

☐ D.

13. **Completa** ✍ la frase amb la **paraula** adequada.

A expositiu - descriptiu - narratiu - instructiu

B exemples - personatges - ordres -adjectius

C temporal - espacial - lògic - temàtic

D recepta - carta - poema - conte

Aquest text és **A** _____ perquè explica uns fets amb

B _____ , accions i un fil **C** _____ i té una estructura de

D _____ perquè té introducció, desenvolupament i desenllaç.

0-1-2

14. **Com se sent** na **Teresa** després de saber que **no** formarà part de **l'equip**?

Raona ✍ la teva resposta.

_____

_____

_____

0-1-2

15. Quins **recursos estilístics** i quina **funció** tenen les **expressions** següents?

Relaciona amb fletxes les dues columnes.

Expressió	**Recurs estilístic i funció**
A. Uf!	1. Hipèrbole que fa èmfasi en què són bones jugadores.
B. Els Guardians de l'Anella	2. Col·loquialisme que apropa el llenguatge al lector jove, crea realisme i empatia.
C. Tio, has de parar de berenar Doritos	3. Metàfora per anomenar els jugadors del grup d'entrenament de bàsquet.
D. Que som unes valentes?	4. Onomatopeia que significa esforç.

0-1-2

16. Quin **títol** és el més adequat per a aquest text?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

- ☐ A. El darrer partit
- ☐ B. Una tarda de partit
- ☐ C. Decepcions i cruiximents
- ☐ D. Un campionat accidentat

Lectura 2

Què és un crustaci?

S'han descrit com els insectes del mar. Pertanyen al mateix ordre que els insectes, i abracen una gran varietat d'espècies, la majoria de les quals viu a terra. La seva principal característica comuna és que tenen dos parells d'antenes. Els crancs de mar, les llagostes, els llagostins, les gambetes, les puces d'aigua i els peus de cabra pertanyen tots a aquest grup.

Quin cranc viu en closques de mol·lusc que ja no serveixen?

El bernat ermità ha abandonat la seva pròpia conquilla protectora per viure en closques buides de mol·luscs. El seu cos blanc i de color rosa es retorça de forma natural per adaptar-se als anells de la casa prestada. Les pinces són irregulars i la dreta és més grossa i llisa, i té una coberta més forta per servir de «porta». En habitar les conquilles més grosses de mol·luscs aquest cranc evita que se'l mengin els seus enemics i s'estalvia la feina de mudar la seva i fer-ne una altra. Quan un bernat ermità creix i la conquilla li queda petita, en busca una altra de més gran.

Per què són vermelles les llagostes cuites?

Les llagostes tenen un aspecte temible, amb les seves pinces tan grosses, però de fet són animals que s'alimenten de carronya. Les llagostes vives són de color negre blavós, per confondre's amb el fons del mar. Es tornen vermelles quan es couen a causa de la transformació dels seus pigments.

Per què el mascle del cranc violinista té una pinça més grossa?

Els crancs violinistes abunden en els llits fangosos de les maresmes salades i els manglars de les regions tropicals. Quan la marea és baixa, corren sostenint la seva enorme pinça en l'aire com si fos una bandera. Aquestes pinces són de color brillant, sovint vermelles, i serveixen per a dues coses. En primer lloc, per amenaçar altres mascles, espantant-los del seu territori, i, en segon lloc, per a un festeig molt complicat. La pinça més petita es fa servir com a cullera per alimentar-se, raspant les algues verdes i restes de plantes del fang.

Què són els escamarlans?

Aquest crustaci tan apreciat pels amants de la bona taula viu en grans quantitats al fons del mar del Nord. És de color taronja amb marques vermelles i té cinc parells de potes, el primer dels quals és més gros i forma un parell de pinces.

Grisewood and Dempsey. (1990) 1000 preguntes i respostes sobre la vida dels animals. *Crancs de mar i de riu*. Susaeta Edicions

17. Aquest text fa servir un registre formal.

Registre formal

✓ **Evita expressions col·loquials** o familiars.

✓ Utilitza **vocabulari precís i tècnic** quan cal.

✓ Manté una **estructura gramatical correcta** i completa.

✓ Té un **to respectuós i objectiu**, sense emocions ni informalitats.

Classifica aquestes **frases** segons el registre **formal** (**F**) o **informal** (**I**).

	F	**I**
Els crancs són uns bitxos molt estranys!		
Pispa una closqueta per fer-se la caseta.		
Pertanyen al mateix ordre que els insectes.		
Ha abandonat la seva pròpia conquilla protectora.		

0-1-2

18. Quin **títol** és el més adequat per a aquest text?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

☐ A. Els crustacis

☐ B. La vida al mar

☐ C. Els animals del mar

☐ D. Crancs i escamarlans

19. En català, quin **animal** de la **lectura 2** és el que està escrit en aquestes llengües?

Basc	Castellà	Gallec
kamarroa	cangrejo	cangrexo

✍ _____

0-1

20. Quina de les 3 definicions de ***llagosta*** és la que correspon al text?

Llagosta

1 1 *f*. [LC] [ZOI] Insecte ortòpter de la família dels acrídids, amb el cos massís de colors terrosos, amb el tercer parell de potes robustes i llargues a propòsit per a saltar, d'habituds migratòries, que forma a vegades núvols que destrueixen la vegetació dels llocs per on passen. *Salta com una llagosta*.

2 *f*. [LC] [ZOI] Crustaci marí de l'ordre dels decàpodes, de 40 a 60 centímetres de llarg, ulls prominents, dos parells d'antenes llargues i fortes, cinc parells de potes, de color fosc que es torna vermell per la cocció, molt apreciat en gastronomia *(Palinurus vulgaris).*

3 *f*. [TRA] Entolladura de dos caps de corda.

✍ _____

0-1

21. Quina imatge correspon a una **llagosta crua**?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

☐ A.

☐ B.

☐ C.

☐ D.

22. Digues si les **paraules** següents tenen un **diftong** (**D**) o un **hiat** (**H**).

Diftong	Hiat
Unió de dues vocals en una mateixa síl·laba dins d'una paraula.	Dues vocals contigües pertanyen a síl·labes diferents dins d'una paraula.

	D	H
apreciat		
taula		
viu		
quantitats		

0-1-2

Expressió escrita

23. A continuació hauràs de fer una redacció d'aproximadament **60 paraules** (més o manco entre 8 i 10 línies).

Si n'escrius menys es veurà afectada la teva puntuació.

Et recomanam que preparis la redacció a l'espai indicat amb el nom *planificació*: apunta quines coses voldràs dir i en quin ordre. Després, escriu la redacció dins l'espai que marca el requadre de color.

Prepara't per a 6è!

Escriu una carta a un/a alumne/a de 5è que l'any que ve farà 6è.

Quins consells útils li pots donar?

Expressió escrita

Planificació

Expressió escrita

0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
23a	23b	23c	23d	23e	23f	23g	23h	23i	23j	23k

Si has repassat bé tota la prova...

Enhorabona, has acabat!

Moltes gràcies per la teva col·laboració!

Conselleria d'Educació i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu

Les imatges tractades en aquest document no vulneren els drets de propietat intel·lectual.